

misbillige, da den originale Text af de fleste af de Læsere, Bogen vil finde, ubetinget vil blive foretrukken. De meddeles derhos undertiden i Udtog, men ofte i mindre heldige Udtog, d. v. s. i Udtog, hvor man ikke kan se, hvad der er Lovens Ord, og hvad Hr. Kaufmanns. — Paa Basis af dette andet Afsnit gives der i Bogens første Afsnit en Fremstilling af den økonomiske Interesserepræsentation i de forskjellige europæiske Lande. I den historiske Fremstilling savnes Ligelighed. Værre er det, at den ikke er fejlfri. — Tredje Afsnit (S. 427—444) giver en Fortegnelse over Handels- og Industri-kamrene i Tyskland, Østrig, Ungarn, Frankrig, Italien, Holland, England og Belgien. — Fjerde Afsnit (S. 445—513) anbefaler og motiverer en Reform af de tyske Handelskamre og Dannelsen af et nationaløkonomisk Senat. I to Tillæg følge Udkast til en Lov om «Volkswirtschaftskammern» og til Lov om Oprettelsen af et «Volkswirtschafts-Rath» for det tyske Rige. — Heri Adskilligt, om hvilket der kan tvistes, men i ethvert Fald interessant.

En Bog som Kaufmanns kunde være særdeles nyttig, — hvis den var nøjagtig og paalidelig. Anm., der har gennemgaaet den omhyggeligt, beklager imidlertid at maatte tilstaa, at Bogen ikke blot er rig paa Trykfejl men ogsaa paa andre Unøjagtigheder i det Faktiske. Som «Kildeværk» bliver Bogen derved mindre brugbar; vi maa fremdeles ty direkte til Kilderne.

Dr. Max Weigert: Der volkswirtschaftliche Senat. Berlin, Simion. 1880. (32 S.)

Dette lille Skrift — der først er kommet mig i Hænde, efter at min Artikel om økonomiske Regeringsautoriteter i Tidsskriftets forrige Hefte var trykt — er et Vidnesbyrd om det Uheldige i, at vigtige Spørgsmaal gjøres til **Partispørgsmaal**; ifølge sin økonomiske Partistilling anser Dr. Max Weigert sig forpligtet ikke blot til at skrive imod det «nationaløkonomiske Senat» men til at undlade at anføre, hvad der dog taler for dette. Med andre Ord: hans Skrift er ikke saa meget en samvittighedsfuld Undersøgelse, men snarere et Prokuratorindlæg. Dette er Følgen af den Maade, hvorpaa

Beskyttelsesmændene have grebet Sagen an: i Tyskland tale alle Beskyttelsesmænd nu for Senatet, medens alle de mere iltre Frihandelsmænd tale imod det; de mere sindige Frihandelsmænd holde sig helst tilbage. — Men: trods al den Ensidighed, der nødvendigvis hænger ved Prokuratorindlæg, kunne de naturligvis godt indeholde adskillige Sandheder. Dette er ogsaa Tilfældet med det foreliggende Indlæg. Foruden dets interessante historiske Oplysninger om det franske «Conseil supérieur», fremsættes adskillige træffende Bemærkninger i det. Det er ikke rigtigt, at «det nationaløkonomiske Senat konsekvent maa være Slutstenen paa de protektionistiske Bestræbelser»; men det er rigtigt, at der i Tyskland — efterat Gehejmeraad Meckel ved en Skrivelse af November 1877 direkte havde søgt at vinde Bismarck for Sagen — er blevet drevet en betydelig «Svindels» med det «nationaløkonomiske Senat». — Det er endvidere rigtigt, at «de over fyrretyve Omændringer», det franske «Conseil supérieur» i Aarhundredernes Løb har været Gjenstand for, just ikke kunne betragtes som anbefalende for Institutionen. — Det er ligeledes med Rette, at Dr. M. W. peger paa det franske Handelsraads mangelfulde Kompetence (— det blev jo ikke engang raadspurgt ved Afslutningen af den fransk-engelske Handelstraktat af 1860!), og paa at det i selve Frankrig ikke nyder nogen overdreven stor Anseelse. Det er en stor Overdrivelse, de Tyskere gjøre sig skyldige i, der tale om, at Frankrig har «le Conseil supérieur» at takke for en stor Del af sin Nationalvelstand. — Dr. M. W. hævder fremdeles med Rette Betydningen af, at Særinteresserne faa deres specielle Organer, naar man blot passer paa «at det kjære Jeg's Interesser ikke opstilles som hele Landets Interesser; nej, hver Interessegruppe skal aabent og ærligt erklære, for hvilke Interesser den optræder, og hvad der fra disses Standpunkt anses som ønskeligt. Men netop dette glemme Beskyttelsesmændene saa let: enhver Jernværksejer, enhver Spinderei-Ejer betragter jo sine Jern-Interesser eller sine Bomulds-Interesser som identiske med hele Landets.» — Dr. M. W. tager fuldstændigt fejl, naar han taler om skadelige «Skaar i Folkerepresentationens Virksomhed»; men han har Ret, naar

han fremhæver, at Senatet — selv om det i Frankrig maatte have virket med Held —, dog vil være mere overflødig i Tyskland, der har sine dygtige Handelskamre, sin fortræffelige Handelsdag og flere kraftige, baade officielle og private, Organer for de økonomiske Interesser. Det er netop Sagen: i Tyskland staa de kommercielle og industrielle, overhovedet de økonomiske Interesser ikke ganske og aldeles forsvarløse.

Syndikus Dr. Markus: Gegen die Verstaatlichung der preussischen Privatbahnen. Berlin, Verl. v. Leonh. Simion. 1879. (30 S.)

Skriftet hører, ligesom det foregaaende og det efterfølgende, til den Samling »Volkswirthschaftliche Zeitfragen«, som den berlinske nationaløkonomiske Forening udgiver. Det aabnes med nogle Bemærkninger om de politiske Partiers Stilling til Spørgsmaalet om Statens Overtagelse af Privatbanerne. Forfatteren retter et heftigt Angreb paa den preussiske Regerings som det synes systematiske Forkjærlighed for Statsbaner og paa dens Planer i denne Retning. Et velskrevet Indlæg i denne meget omdebatterede Sag.

Dr. T. Barth: Die handelspolit. Stellung d. deutschen Seestädte. Berlin, 1880. Simion (29 S.)

Oprindeligt et Foredrag holdt i den berlinske nationaløk. Forening. Et energisk Forsvar for de tyske Søstæders Frihandelspolitik.

W. Oechelhaeuser: Die Tarifreform von 1879. Berlin, Springer. 1880. (119 S.)

Ligeledes et Frihandelsindlæg. Ret velskrevet.

Dr. H. Grothe: Irrungen des Freihandels und die Umkehr. Dritter Abdruck. Berlin, 1879. Burmester & Stempel (180 S.)

Bogen kan tildels betragtes som et Bidrag til den handels-